

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

**EMPIRICKÝ VÝZKUM NA TÉMA
PROJEDNÁVÁNÍ EVROPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
V NÁRODNÍCH PARLAMENTECH
ČLENSKÝCH STÁTŮ EU V ROCE 2010**

Srovnávací studie č. 3.119

Zpracoval:

Mgr. Klára Urbanová

září 2011

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Obsah:

1. ÚVOD	3
2. NASTAVENÍ VZTAHU VLÁDA - PARLAMENT PŘI PROJEDNÁVÁNÍ EVROPSKÉ AGENDY	4
3. ÚLOHA A ZAPOJENÍ JEDNOTLIVÝCH VÝBORŮ A PLÉNA PARLAMENTU DO PROJEDNÁVÁNÍ EVROPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ.....	4
4. POČET AKTIVNĚ A PASIVNĚ PROJEDNANÝCH DOKUMENTŮ EU A JEJICH TYP	5
5. MÍRA ZAPOJENÍ PARLAMENTŮ DO POLITICKÉHO DIALOGU S EVROPSKOU KOMISÍ ...	5
6. AKTIVITY JEDNOTLIVÝCH PARLAMENTŮ/PARLAMENTNÍCH KOMOR PŘI PROJEDNÁVÁNÍ EVROPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ V ROCE 2010.....	6
6.1. ČESKÁ REPUBLIKA	7
6.2. VELKÁ BRITÁNIE	8
6.3. BELGIE	9
6.4. BULHARSKO	10
6.5. ESTONSKO.....	10
6.6. FINSKO.....	11
6.7. IRSKO.....	11
6.8. ITÁLIE	12
6.9. LITVA.....	12
6.10. LOTYŠSKO.....	12
6.11. LUCEMBURSKO	13
6.12. NĚMECKO	13
6.13. RAKOUSKO.....	14
6.14. RUMUNSKO.....	14
6.15. ŘECKO	14
6.16. ŠPANĚLSKO.....	14
6.17. ŠVÉDSKO.....	15
7. SOUHRNNÝ PŘEHLED AKTIVIT NÁRODNÍCH PARLAMENTŮ V PROJEDNÁVÁNÍ EVROPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ V ROCE 2010	15
ZDROJE	17

1. Úvod

Rok 2010 byl pro národní parlamenty z hlediska možností jejich zapojení do projednávání evropské agendy určující. Jednalo se o první celý rok, během kterého mohly národní parlamenty využívat nových ustanovení Lisabonské smlouvy, která upravují jejich zapojení do evropských záležitostí. Konkrétně se jedná především o možnost kontroly souladu návrhů legislativních aktů EU s principem subsidiarity a proporcionality¹, možnost podat prostřednictvím vlády žalobu k Soudnímu dvoru EU pro porušení principu subsidiarity², zapojení do činnosti Evropské unie v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva³ a do politické kontroly Europolu a evaluace činnosti Eurojustu⁴, zapojení do procesu revize Smluv⁵ a možnost parlamentního veta v procesu přijímání opatření týkajících se rodinného práva s mezinárodním prvkem⁶. V neposlední řadě získaly parlamenty rozšířené právo na informace⁷, což znamená, že veškeré dokumenty vydané evropskými institucemi dostávají národní parlamenty přímo od daných institucí bezprostředně při jejich zveřejnění. Každý z národních parlamentů přistoupil k těmto možnostem jiným způsobem.

Zároveň parlamenty nadále využívaly možnost přímé komunikace s Evropskou komisí v rámci tzv. *politického dialogu* (někdy nazývaného jako Barrosova iniciativa), zahájeného roku 2006, který umožňuje národním parlamentům reagovat přímo na dokumenty vydané Evropskou komisí. Ta se na jejich podněty snaží odpovídat dle neformální a nepsané dohody ve lhůtě do tří měsíců.

Cílem této práce je na vybraných ukazatelích zmapovat a komparativně zhodnotit aktivity vybraných národních parlamentů/parlamentních komor v rámci projednávání evropské agendy v roce 2010. Práce by měla poskytnout jak statistický přehled činnosti vybraných národních parlamentů/parlamentních komor, tak i základní přehled o odlišném přístupu k projednávání evropské agendy v národních parlamentech členských států EU v roce 2010. Práce vychází ve velké míře z údajů o aktivitách parlamentů poskytnutých přímo stálými zástupci národních parlamentů v Bruselu⁸, Výroční zprávy Evropské komise za rok 2010 o vztazích s vnitrostátními parlamenty⁹ a údaji poskytnutými Generálním sekretariátem Evropské komise o uplatňování zásad pro kontrolu principu subsidiarity a proporcionality národními parlamenty. Souhrnná tabulka se všemi porovnanými údaji je součástí práce.

Práce se konkrétně zaměří na devatenáct parlamentů/parlamentních komor členských států EU, které poskytly údaje o své činnosti, Parlament České republiky nevyjímaje. Konkrétně se jedná o: Českou republiku (Poslanecká sněmovna a Senát), Velkou Británii (Dolní komora a Sněmovna lordů), Belgie (Sněmovna reprezentantů), Bulharsko, Estonsko, Lotyšsko, Litvu, Finsko, Irsko, Lucembursko, Slovensko, Španělsko, Německo (Spolkový sněm - Bundestag), Itálii (Sněmovna reprezentantů), Rakousko, Řecko, Rumunsko (Sněmovna zástupců) a Švédsko.

¹ Čl. 6 Protokolu č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality.

² Čl. 8 Protokolu č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality.

³ Např. čl. 69 SFEU.

⁴ čl. 85 a čl. 88 SFEU.

⁵ Čl. 48 SEU.

⁶ Čl. 81/3 SFEU.

⁷ Dle Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii.

⁸ Informace vycházejí z odpovědí na rozeslaný dotazník nebo z výročních zpráv o činnosti parlamentů v projednávání evropských záležitostí, taktéž poskytnutých zástupci národních parlamentů.

⁹ Plný text Výroční zprávy je dostupný <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0345:FIN:CS:PDF>

Porovnáváné údaje a informace u výše zmíněných parlamentů jsou následující:

- Nastavení vztahu vlády a parlamentu při projednávání evropské agendy;
- Úloha a zapojení jednotlivých výborů a pléna parlamentu do projednávání evropských záležitostí;
- Počet aktivně a pasivně projednaných dokumentů EU v roce 2010 a jejich charakter;
- Míra zapojení parlamentu do politického dialogu s Evropskou komisí;

Časové rozmezí pro poskytnuté údaje není vždy úplně shodné, nicméně umožňuje indikativně odhadnout obecnou tendenci aktivity parlamentu/ parlamentní komory. Některé parlamenty nebyly schopné poskytnout statistické údaje za období, které by se přesně shodovalo s kalendářním rokem 2010. A to z různých důvodů. Buď zpracovávají svou výroční zprávu za jiné období než je kalendářní rok, nebo prošly v uplynulém roce parlamentními volbami, které ovlivnily časové rozmezí pro zpracování statistiky. Konkrétně se jedná o tři parlamenty. Britská Sněmovna lordů poskytla údaje odpovídající období od listopadu 2009 do října 2010, finský parlament poskytl údaje za období od února 2010 do března 2011 a lucemburský parlament za období od října 2009 do října 2010.

2. Nastavení vztahu vláda - parlament při projednávání evropské agendy¹⁰

Nastavení vztahů vláda – parlament hraje důležitou úlohu ve výkonu parlamentní kontroly v oblasti evropských politik. Postavení parlamentu vůči vládě se liší v každém členském státě a významně ovlivňuje míru zapojení parlamentu do projednávání evropských dokumentů. Tradičně „silné“ parlamenty se zaměřují na kontrolu vlády a jejího postupu při vyjednávání finální verze dokumentu EU v Radě a na Evropské radě. Jedná se např. o parlament Finska a Lotyšska, jejichž usnesení mají pro vládu závazný charakter. Jiné parlamenty vykonávají kontrolu vlády prostřednictvím pravidelných slyšení před konáním Rady nebo Evropské rady a diskuzí o závěrečných zprávách z těchto jednání, jejich intenzita se nicméně v každém parlamentu liší. Jiné parlamenty se zaměřují na projednávání evropských dokumentů přímo postoupených institucemi nebo vládou. Usnesení, která jsou výsledkem projednávání mají pro vládu indikativní charakter. Jiné parlamenty se snaží finální podobu dokumentu ovlivnit i „přímo“, komunikací v rámci tzv. politického dialogu. Některé parlamenty velkou část své pozornosti zaměřují také na kontrolu čerpání finančních prostředků z fondů EU. Jedná se např. o parlament Bulharska a parlament Lotyšska, pro které tato kontrola představuje jednu z jejich hlavních činností.

3. Úloha a zapojení jednotlivých výborů a pléna parlamentu do projednávání evropských záležitostí

Některé národní parlamenty projednávají evropské dokumenty výhradně ve výboru k tomu určeném – nejčastěji ve výboru pro evropské záležitosti (např. britská Sněmovna lordů), jiné projednávají v evropských výborech pouze dokumenty zásadní povahy, jako je např. primární právo EU, návrhy na jeho změnu a pozice vlády před konáním Evropské rady, a ostatní dokumenty postupují odpovídajícímu věcnému výboru parlamentu. V některých parlamentech pořádají věcné výbory i pravidelná slyšení s ministry před nebo po konání Rady.

¹⁰ Více k problematice ve studii PI č. 1.212: Urbanová, K.: „Revize jednacíh řádů národních parlamentů EU v souvislosti s Lisabonskou smlouvou“, Parlamentní institut, prosinec 2010.

Plénium je do projednávání evropských záležitostí zapojeno v každém parlamentu různým způsobem. Jeho souhlas s konečným usnesením k evropskému dokumentu může být povinný (např. Lucembursko a Švédsko) nebo občasný, pouze na vyžádání příslušného orgánu parlamentu či vlády (např. česká Poslanecká sněmovna nebo britská Dolní komora). Ve většině parlamentů je plénium zapojeno do evropské agendy pouze ve specifických případech, jako je např. vydání odůvodněného stanoviska pro porušení principu subsidiarity návrhem legislativního aktu EU dle Protokolu o používání zásad subsidiarity a proporcionality (např. Litva). Tato úprava postupů vychází z jednacího řádu každého parlamentu/parlamentní komory a významně charakterizuje jeho aktivitu v projednávání evropské agendy.

4. Počet aktivně a pasivně projednaných dokumentů EU a jejich typ

Aktivně projednanými dokumenty máme v rámci této práce na mysli dokumenty, ke kterým přijal parlament/parlamentní komora obsahové (věcné) usnesení. Tento počet se u jednotlivých parlamentů zásadně liší a nevypovídá o celkové aktivitě parlamentu a míře jeho zapojení do evropských záležitostí. Nicméně může být indikátorem zaměření činnosti parlamentu v záležitostech EU.

Pasivně projednané dokumenty jsou potom takové, které parlament přijal bez diskuze, vzal je pouze na vědomí nebo je hned v počátku procedury projednávání z projednávání vyřadil (na administrativní nebo politické úrovni).

Každý parlament podle svého zaměření projednává i různé typy dokumentů. Hlavními kategoriemi projednávaných dokumentů jsou:

- *Návrhy legislativních aktů EU;*
- *Návrhy na změnu legislativních aktů EU;*
- *Dokumenty evropských institucí informační povahy (sdělení), konzultační dokumenty (zelené knihy aj.);*
- *Pozice vlády před konáním Rady a Evropské rady a následné závěrečné zprávy z jednání;*
- *Návrhy na nominace a kandidatury do evropských institucí;*
- *Primární právo EU a návrhy na jeho změnu;*
- *Žádosti států o status kandidátské země EU;*
- *Výroční zprávy Evropského účetního dvora;*
- *Implementační zprávy a žaloby na stát ze strany Evropské komise pro špatnou implementaci;*

Některé parlamenty projednávají i jiné specifické dokumenty vztahující se k členství státu v EU (např. zprávy o čerpání financí z fondů EU, aktuálně projednávané případy u Soudního dvora EU týkající se daného státu aj.).

5. Míra zapojení parlamentů do politického dialogu s Evropskou komisí

Od zahájení politického dialogu v roce 2006 došlo ke zintenzivnění komunikace mezi národními parlamenty a Evropskou komisí v tomto rámci. Dle Výroční zprávy Evropské komise za rok 2010 o vztazích s vnitrostátními parlamenty došlo v roce 2010 ve srovnání se situací před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost k většímu zapojení parlamentů do politického dialogu u celé jedné třetiny parlamentů/parlamentních komor. Některé parlamenty se do politického dialogu zapojily úplně poprvé (např. obě komory polského parlamentu, britská Dolní komora, finský parlament, obě komory rumunského parlamentu a španělský parlament). U jiných parlamentů byl zaznamenán významný nárůst stanovisek zaslaných Evropské komisi (např. obě komory italského parlamentu a rakouská Národní rada). U další třetiny parlamentů se účast na politickém dialogu nezměnila, zbývající třetina parlamentů naopak zaznamenala nižší zapojení než před rokem 2010. Tento trend vypovídá o

vzrůstajícím zájmu parlamentů vstoupit do přímé diskuze s Evropskou komisí, jakožto hlavním navrhovatelem legislativních aktů EU, ve zcela ranné fázi legislativního procesu EU. Celkový počet zaslaných stanovisek Evropské komisi v rámci politického dialogu u parlamentů, které jsou předmětem této práce, je následující¹¹:

Parlament	Parlamentní komora	Počet zaslaných stanovisek EK v roce 2010
Česká republika	<i>Poslanecká sněmovna</i>	3
Česká republika	<i>Senát</i>	29
Velká Británie	<i>House of Commons</i> (Dolní sněmovna)	3
Velká Británie	<i>House of Lords</i> (Sněmovna lordů)	12
Belgie	<i>Chambre des Représentants</i> (Sněmovna reprezentantů)	1
Bulharsko	<i>Narodno Sabrania</i>	0
Estonsko	<i>Riigikogu</i>	0
Finsko	<i>Eduskunta</i>	1
Irsko	<i>Houses of Oireachtas</i> (obě komory)	3
Itálie	<i>Camera dei Deputati</i>	25
Litva	<i>Seimas</i>	4
Lotyšsko	<i>Saeima</i>	1
Lucembursko	<i>Chambre des Députés</i>	7
Německo	<i>Bundestag</i>	6
Rakousko	<i>Bundesrat</i>	13
Rakousko	<i>Nationalrat</i>	12
Řecko	<i>Vouli ton Ellinon</i>	4
Rumunsko	Obě parlamentní komory	2
Španělsko	<i>Cortes Generales</i> (obě komory)	4
Švédsko	<i>Riksdagen</i>	20

6. Aktivity jednotlivých parlamentů/parlamentních komor při projednávání evropských záležitostí v roce 2010

Se zohledněním všech výše jmenovaných faktorů a ukazatelů lze u vybraných parlamentů/parlamentních komor stručně shrnout jejich zapojení do projednávání evropských záležitostí a aktivity v tomto rámci následně:

¹¹ Výroční zpráva Evropské komise za rok 2010 o vztazích s vnitrostátními parlamenty v roce 2010.

6.1. Česká republika

Poslanecká sněmovna¹²

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky projednává návrhy evropských aktů legislativní i nelegislativní povahy, které jí jsou postoupeny prostřednictvím vlády ČR. Tyto evropské dokumenty se projednávají přednostně ve výboru pro evropské záležitosti, který může na základě svého rozhodnutí dokument postoupit k projednání dalšímu věcně příslušnému výboru Poslanecké sněmovny nebo plénu. O projednání dokumentu v plénu může požádat i vláda. Je nutné poznamenat, že věcné výbory se evropskými dokumenty zabývají pouze zřídka. Stěžejní činnost výboru pro evropské záležitosti je zaměřena na tři základní okruhy: projednávání návrhů aktů a jiných dokumentů Evropské unie, které vláda prostřednictvím výboru pro evropské záležitosti předkládá Sněmovně; kontrola vlády před jednáním v Radě; projednávání důležitých personálních nominací za ČR do stanovených evropských institucí. V rámci své kompetence provádí výbor pro evropské záležitosti také tzv. předběžné konzultace návrhů zákonů, jimiž je realizována transpozice evropských směrnic. Tyto návrhy zákonů jsou v souladu s legislativními pravidly vlády povinně předkládány výboru pro evropské záležitosti jednotlivými resorty ještě před tím, než jsou projednávány vládou a následně Parlamentem ČR. V souladu se zákonem o jednacím řádu PS jsou usnesení výboru pro evropské záležitosti, která nejsou postoupena na jednání pléna, považována za usnesení Poslanecké sněmovny. Od počátku 6. volebního období, tj. od června 2010 bylo k červnu 2011 z celkového počtu 537 doručených dokumentů aktivně projednáno 45 dokumentů EU, u jednoho dokumentu bylo přerušeno jednání a jeden dokument byl doprojeden z minulého volebního období. Na rozdíl od minulého volebního období, kdy byl z evropské problematiky v plénu projednáván pouze jediný bod, a to Lisabonská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii (sněmovní tisk č. 407), došlo v současném volebním období k pozměnění zavedené praxe. Až do současné doby plénum projednalo devět návrhů týkajících se evropské problematiky. Jednalo se o dokumenty důležité zejména z hlediska možných dopadů na národní zájmy.

Senát¹³

Senát Parlamentu České republiky projednává evropské dokumenty a evropskou agendu ve dvou k tomu pověřených výborech. Výboru pro evropské záležitosti a výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tyto dva pověřené výbory mají dle ustanovení jednacího řádu možnost požádat jeden nebo více ostatních výborů, případně další věcně příslušný orgán Senátu, o stanovisko k projednávanému návrhu. Finální usnesení přijaté výbory vždy musí potvrdit plénum Senátu. Výboru pro záležitosti Evropské unie přísluší projednávání návrhů legislativních aktů a jiných dokumentů orgánů Evropské unie včetně komunikačních dokumentů týkajících se veškerých politik zakotvených ve Smlouvě o fungování EU, předběžných stanovisek vlády k těmto dokumentům a informací vlády o stavu jejich projednávání. Výbor pro evropské záležitosti na základě týdenních přehledů obsahujících výčet návrhů legislativních aktů, komunikačních a koncepčních dokumentů ve smyslu

¹² Dupláková, D., Urbanová, K.. Informační podklad pro zahraničněpolitické jednání: *Role Poslanecké sněmovny při kontrole a přijímání evropské legislativy po přijetí Lisabonské smlouvy*, informační podklad PI č. 3.115, červenec 2011, Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR.

¹³ *Evropská agenda v Senátu - rok 2010 a 7. funkční období (2008-2010)*, Oddělení pro Evropskou Unii, Kancelář Senátu Parlamentu ČR, 7.3.2011, Praha.

jednacího řádu Senátu vybírá ty, které považuje za vhodné k projednání v Senátu. Vybrané dokumenty po projednání buď jako pověřený výbor bere na vědomí, čímž zároveň uvolňuje vládou vznesenou parlamentní výhradu v Radě EU, nebo doporučuje plénu Senátu k přijetí usnesení, jímž pak vládě komunikuje doporučení pro další postup jednání v Radě. Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost přísluší projednávání návrhů závazných opatření a jiných dokumentů orgánů Evropské unie týkajících se mezivládní spolupráce v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a stanovisek a informací vlády k těmto návrhům. Zatímco v případě evropského výboru tvoří evropská agenda zásadní část objemu projednávaných dokumentů, u výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost tato agenda doplňuje projednávání veškerých mezinárodních smluv postoupených Senátu, informací poskytovaných Parlamentu obrannými složkami a návrhů zákonů.

V roce 2010 bylo z doručených dokumentů vybráno jako relevantních pro výbor pro evropské záležitosti 709 dokumentů. Celkový počet evropských dokumentů zařazených do týdenních přehledů jako relevantních pro možné projednání výborem pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost byl 76. Výbor pro evropské záležitosti z toho projednal v roce 2010 celkem 58 dokumentů. Z projednaných dokumentů svým usnesením doporučil výbor projednat na plénu Senátu 38 dokumentů. Ostatních 20 dokumentů bylo po projednání výborem vzato na vědomí. Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost projednal celkem 4 dokumenty.

6.2. Velká Británie

Dolní komora (House of Commons)

Britská Dolní komora se aktivně zapojuje do projednávání evropských záležitostí, především s cílem kontrolovat a ovlivňovat vládu Velké Británie při výkonu evropské politiky. Stejně tak se snaží zajistit, aby prostřednictvím parlamentu mohly být do tvorby evropské politiky zapojeny i subjekty občanské společnosti. Systém projednávání evropských záležitostí v Dolní komoře slouží i jako zdroj dodatečných informací a odborných analýz. Je založen na bázi projednávání dokumentů evropských institucí a pozic vlády k nim. Dle čl. 143 jednacího řádu Dolní komory může projednávat „*veškeré dokumenty Evropské unie*“. Doručené dokumenty jsou posuzovány výborem pro projednávání evropských záležitostí (*The European Scrutiny Committee*), který posoudí jejich závažnost z hlediska dopadu na Velkou Británii. Vybrané dokumenty poté postoupí k projednání jednomu ze tří evropských výborů (*European Committees*). Britská Dolní komora má následující evropské výbory: Výbor A, který se zabývá otázkami energetiky, změny klimatu, životního prostředí, potravin a záležitostí venkova, dopravy, místní správou a lesnictvím. Evropský výbor B, který má na starosti otázky zaměstnanosti a penzí, státní pokladny, zahraničních věcí a Commonwealthu, mezinárodního rozvoje, vnitra a aj. Výbor C, který se poté zabývá otázkami podnikání, inovací a rozvoje, školství, kultury a mládeže, zdraví a sportu. Evropské výbory mohou doporučit zařadit vybrané téma na program jednání pléna. V období od května 2010, kdy se konaly poslední parlamentní volby do Dolní komory, do července 2011 bylo výborem pro projednávání evropských záležitostí vyhodnoceno 729 evropských dokumentů jako důležitých. Ty byly postoupeny k dalšímu projednávání v evropských výborech. Ve stejném období bylo 656 dokumentů vyřazeno z dalšího projednávání. Zároveň se na půdě pléna Dolní komory konala na podnět evropského výboru celkem šestkrát debata k evropským tématům.

Sněmovna lordů britského parlamentu (House of Lords)

Přezkum dokumentů EU představuje jednu z hlavních aktivit britské Sněmovny lordů. Dokumenty EU jsou projednávány ve výboru pro Evropskou unii a/nebo v jednom z jeho

sedmi podvýborů¹⁴, které mají dohromady 85 členů. Jedná se o jeden z nejpropracovanějších systémů projednávání evropské legislativy na národní parlamentní úrovni, který je považován i za jeden z neúčinnějších.¹⁵ Britská Sněmovna lordů projednává veškeré evropské dokumenty ve výboru pro Evropskou unii v rané fázi legislativního procesu EU s cílem ovlivnit a vést k odpovědnosti vládu při vyjednávání finální podoby legislativního aktu v Bruselu. Dokumenty EU jsou Sněmovně lordů zasílány prostřednictvím vlády, která je k nim povinna v dvoutýdenní lhůtě dodat vysvětlující prohlášení s odůvodněním dopadu dokumentu na Velkou Británii, stanoviskem k souladu dokumentu s principem subsidiarity a proporcionality, předběžnou pozicí vlády, kterou bude zastávat v Radě a harmonogramem projednávání dokumentu v Radě. Předseda výboru provádí každý týden předběžný výběr z dokumentů doručených vládou v uplynulém týdnu a rozhoduje o jejich postoupení jednomu nebo více podvýborům či o jejich vyřazení z projednávání ve spolupráci s právními poradci výboru a sekretáři výboru. Posouzení postoupených dokumentů je podstatným úkolem a hlavní činností podvýborů. Obecně spočívá ve výměně názorů s relevantním ministrem do té doby než je podvýbor připraven dokument vyřadit z projednávání. Tento proces může zahrnovat i jednorázové mimořádné zasedání k zásadním tématům. Návrhy, které nejsou vyřazeny, jsou předmětem usnesení Sněmovny o výhradě z projednávání (*House's Scrutiny Reserve Resolution*), která znamená, že příslušný ministr nesmí dát souhlas v Radě do doby, než bude dokument projednán ve výboru pro EU.¹⁶

Kompetence výboru pro EU je značně široká. Zabývá se dokumenty EU a ostatními záležitostmi vztahujícími se k EU. Především se jedná o dokumenty vydané některou z evropských institucí předložených k veřejné diskuzi, návrhy legislativních aktů nebo návrhy na změnu legislativního aktu EU a návrhy rozhodnutí vztahující se ke společné zahraniční a bezpečnostní politice EU dle Hlavy V. Smlouvy o Evropské unii¹⁷. Plénum Sněmovny lordů finálně potvrzuje rozhodnutí Velké Británie v oblasti spravedlnosti a vnitřních záležitostí a vydání odůvodněného stanoviska pro porušení principu subsidiarity na základě zpráv výboru pro EU. Výbor taktéž vede šetření a vydává zprávy k vybraným tématům. Vláda je žádána, aby reagovala na doporučení uvedená ve zprávách do dvou měsíců od jejich vydání. Vybrané zprávy o výsledcích přezkumu k zásadním tématům mohou být taktéž postoupeny plénu k diskuzi, které se účastní příslušný ministr.

V období od listopadu 2009 do října 2010 bylo 766 postoupených dokumentů prověřeno předsedou výboru. K projednání na výboru nebo jeho podvýborech bylo doporučeno 325 dokumentů, které byly aktivně projednány.¹⁸

6.3. Belgie

Sněmovna reprezentantů belgického parlamentu (*Chambre des Représentants*)

Systém projednávání evropských dokumentů v belgické Sněmovně reprezentantů nerozlišuje striktně tzv. aktivní a pasivní projednání. V roce 2010 projednala komora 73 dokumentů

¹⁴ Konkrétně se jedná o podvýbor pro hospodářství, finanční věci a mezinárodní obchod (A), podvýbor pro vnitřní trh, energetiku a dopravu (B), podvýbor pro zahraniční věci, obranu a rozvojovou politiku (C), podvýbor pro zemědělství, rybolov a životní prostředí (D), podvýbor pro spravedlnost a instituce (E), podvýbor pro vnitřní záležitosti (F) a podvýbor pro sociální politiku a ochranu spotřebitele (G).

¹⁵ Annual Report 2010, House of Lords; European Union Committee, Ordered to be printed 14 December and published 20 December 2010, London.

¹⁶ Stejný princip pro projednávání dokumentů EU byl v průběhu roku 2010 zaveden např. i francouzským Senátem.

¹⁷ Obecná ustanovení o vnější činnosti Unie a zvláštní ustanovení o společné zahraniční a bezpečnostní politice.

¹⁸ V předchozím období od listopadu 2008 do října 2009 bylo posouzeno 845 dokumentů a z toho postoupených 403.

EU¹⁹. Každý z těchto dokumentů byl analyzován administrativním oddělením pro EU a zaslán příslušnému věcnému výboru. Každý výbor má poté určeného svého tzv. *europromotéra*, neboli evropského zpravodaje, který je zodpovědný za projednání dokumentu ve výboru a návrh usnesení k němu. Kromě běžných dokumentů EU, které belgická Sněmovna projednává ve výboru pro záležitosti EU se zabývá i projednáním pozice vlády před zasedáním Evropské rady, závěry Evropské rady a žaloby na stát pro špatnou implementaci. Jednotlivé stálé výbory poté projednávají mimo jiné i pozice vlády před zasedáním Rady ministrů, závěry ze zasedání Rady ministrů a primární právo EU.

6.4. Bulharsko

Bulharský parlament (*Narodno Sabrania*)

Výběr evropských dokumentů k projednání v bulharském parlamentu vychází z ročního pracovního programu Evropské komise, který Komise zveřejňuje každoročně na podzim. Výběr probíhá v jednotlivých věcných výborech parlamentu, které v programu identifikují potenciálně důležité návrhy a ty poté doporučí k projednávání v následujícím roce. Finální seznam dokumentů EU doporučených výbory k projednávání je oficiálně schvalován výborem pro záležitosti EU ve formě *Návrhu usnesení k ročnímu pracovnímu plánu Evropské komise bulharského parlamentu v záležitostech EU*, který formálně potvrzuje plénum parlamentu. Pouze dokumenty uvedené v tomto usnesení jsou podrobeny přezkumu a aktivně projednávány.

V roce 2010 bylo vybráno k projednání 34 návrhů evropských dokumentů, které byly projednány výborem pro evropské záležitosti a případně relevantním věcným výborem. Ke každému z nich byla přijata zpráva a stanovisko. Ostatní dokumenty EU projednávány nebyly a o jejich počtu proto neexistuje oficiální statistika. Plénum parlamentu již do dalšího projednávání není zapojeno. Dokumenty vybrané k projednání se většinou týkají primárního práva EU. Výjimečně jsou diskutovány i závěry Rady.

Druhou hlavní oblastí činnosti výboru pro EU je kontrola čerpání finančních prostředků z fondů EU, ke které vydává bulharský parlament pravidelnou roční zprávu.

6.5. Estonsko

Parlament Estonska (*Riigikogu*)

Estonský parlament projednal aktivně v uplynulém roce 32 dokumentů EU. O pasivně projednaných není znám přesný statistický údaj. Kromě návrhů legislativních aktů, návrhů na změnu legislativních aktů EU a dokumentů EU informační povahy může projednávat výbor pro záležitosti EU i závěry z jednání Rady, pravidelně však projednává pozici vlády před zasedáním Rady. Stejně tak projednává nominace na kandidatury předložené vládou. Ve spolupráci s relevantními věcnými výbory je projednáváno primární právo EU a žaloby na stát pro špatnou implementaci. Plénum parlamentu je zapojeno do projednávání záležitostí EU pouze s ohledem na výkon kontroly principu subsidiarity a proporcionality a související možnosti přijmout odůvodněné stanovisko pro porušení zásady subsidiarity návrhem legislativního aktu EU. Této možnosti však ještě nebylo využito.

¹⁹ Federální poradní výbor pro evropské záležitosti publikuje každoročně výroční zprávu o svých aktivitách, která je k nalezení na stránkách Sněmovny www.lachambre.be, není však dostupná v anglickém jazyce.

6.6. Finsko

Parlament Finska (*Eduskunta*)

Vzhledem k velmi silnému postavení finského parlamentu vůči vládě v projednávání evropských záležitostí neprojednává nejčastěji finský parlament evropské dokumenty jako takové, ale pouze tzv. *vládní spisy*, ve kterých vláda povinně informuje parlament o konkrétní evropské iniciativě a její pozici k návrhu. Podkladem pro vládní spis jsou poté evropské dokumenty všeho druhu: legislativní návrhy, dokumenty informační povahy, pozice vlády před zasedáním Rady, závěry ze zasedání Rady, primární právo EU, nominace a kandidatury za Finsko do institucí EU, zprávy o implementaci, informace o žalobách na stát pro špatnou implementaci aj. Usnesení, které k vládnímu spisu finský parlament přijme, jsou pro vládu závazná.

V časovém období od února 2010 do března 2011 obdržel finský parlament 265 vládních tisků, které byly projednány příslušným sektorovým výborem a zpráva o projednání byla postoupena Velkému výboru pro vydání finálního rozhodnutí. Celkový počet projednaných spisů byl však vyšší, celých 400, neboť některé vládní spisy z předešlého období byly aktuální i v roce 2010 a byly proto doprojednány. V souvislosti s projednáváním vládních spisů přijal Velký výbor finského parlamentu²⁰ 14 obsáhlých stanovisek a 172 stručných usnesení. Z dokumentů přímo elektronicky doručených finskému parlamentu některou z evropských institucí bylo vybráno přibližně 105 dokumentů z celkového počtu 3000 pro přezkum z hlediska subsidiarity některým z věcných výborů. Vzhledem k silné vazbě na vládu je důležitou činností parlamentu i pořádání slyšení se zástupci vlády před a po konání Rady, kterých se v daném časovém období uskutečnilo 164. Plénum parlamentu může diskutovat o záležitostech EU, ale nepřijímá rozhodnutí. V roce 2010 byla diskutována na plénu pouze dvě témata, a to finanční pomoc Řecku a finanční pomoc Irsku.

6.7. Irsko

Irský parlament (obě parlamentní komory, *Houses of Oireachtas*)

V případě Irska je určen k projednávání evropských dokumentů společný výbor obou parlamentních komor pro projednávání záležitostí EU (*Joint Committee on European Scrutiny*), který projednává výhradně návrhy legislativních aktů, a společný výbor pro evropské záležitosti (*Joint Committee on European Affairs*), který projednává ostatní dokumenty Komise jako sdělení, zelené knihy aj. Plénum není do projednávání zapojeno. Dle Aktu o projednávání evropských záležitostí z roku 2002²¹ postupuje vláda společnému výboru pro projednávání záležitostí EU tzv. *informační sdělení* k aktuálně vydaným legislativním návrhům EU. Sdělení obsahuje záměr, význam a dopad nového předpisu na Irsko. Přijaté doporučení (*recommendation*), které je irskou obdobou usnesení výboru, musí příslušný ministr zohlednit při vyjednávání finální podoby návrhu v Radě. Kromě toho je každý ministr povinen zaslat parlamentu taktéž nejméně dvakrát do roka zprávu o vývoji záležitostí EU v jeho resortu.

V průběhu roku 2010 se uskutečnilo 22 schůzí společného výboru pro projednávání záležitostí EU, na kterých bylo projednáno 441 evropských dokumentů z čehož bylo 328 legislativních návrhů. Z těchto aktivně projednaných dokumentů bylo 21 vyhodnoceno jako dokumenty důležité povahy s významným dopadem na Irsko, a proto byly podrobeny dalšímu přezkumu, 10 z nich bylo postoupeno věcnému výboru parlamentu k podrobnému přezkumu a zbylých 11 bylo podrobněji projednáno ve společném výboru pro evropské záležitosti. Společný výbor

²⁰ The Grand Committee

²¹ The European Union (Scrutiny) Act 2002.

pro projednávání záležitostí EU taktéž vydává zvláštní zprávy k vybraným tématům a legislativním návrhům, které postupuje na vědomí příslušnému ministrovi, všem poslancům parlamentu a vybraným veřejným aktérům. Společný výbor pro evropské záležitosti pořádá taktéž pravidelná slyšení s ministry před konáním rady GAC/FAC o pozici, kterou ministr bude na Radě zastávat. Premiér poté pravidelně podává zprávu na plénu parlamentu o závěrech Evropské Rady.

6.8. Itálie

Italská Poslanecká sněmovna (*Camera dei Deputati*)

Italská Poslanecká sněmovna podrobila detailnímu přezkumu v r. 2010 32 dokumentů EU. Dokumenty jsou postupovány prostřednictvím vlády příslušnému věcnému výboru a výboru pro záležitosti EU. V roce 2010 bylo takto postoupeno 6165 dokumentů. Věcné výbory můžou pořádat i slyšení s příslušným ministrem po jednání Rady. Primární právo a návrhy na jeho změnu jsou projednávány taktéž v relevantních věcných výborech sněmovny. Ve výboru pro záležitosti EU jsou projednávána aktuální řízení Komise proti Itálii, jejichž seznam dodává parlamentu vláda každé tři měsíce. Stejně tak se výbor pro záležitosti EU může rozhodnout projednávat aktuální řízení před Soudním dvorem EU, která se týkají Itálie. Diskuze o pozici, kterou bude premiér zastávat na Evropské radě a jeho následná zpráva o jejím průběhu se koná pravidelně na půdě ministerstva zahraničních věcí Italské republiky za společné účasti výboru pro zahraniční věci a výboru pro záležitosti EU italské sněmovny. Plénum Sněmovny je vždy zapojeno do projednávání ročního pracovního programu Evropské komise. Plénum taktéž rozhoduje o vydání odůvodněného stanoviska pro porušení principu subsidiarity návrhem legislativního aktu EU, a to na žádost nejméně jedné pětiny členů věcného výboru nebo jedné desetiny členů Sněmovny jako celku.

6.9. Litva

Parlament Litvy (*Seimas*)

Počet aktivně projednaných dokumentů EU v litevském parlamentu činil v minulém roce 48. Zbytek doručených dokumentů (540), byl projednán pasivně. Výbor pro evropské záležitosti projednává návrhy legislativních aktů EU, závěry Rady a Evropské rady, pozice vlády před jednáním Rady a Evropské rady, primární právo EU, nominace a kandidatury. Věcné výbory poté projednávají pozice vlády před konáním Rady a nominace relevantní k jejich výboru. Plénum parlamentu projednává primární právo EU a návrhy na jeho změnu. Plénum je zapojeno do projednávání evropských záležitostí pouze v případě vydání odůvodněného stanoviska pro porušení principu subsidiarity, které navrhuje zahraniční výbor a/nebo výbor pro evropské záležitosti, nebo pokud se jedná o významné téma pro Litvu. V minulém roce byla diskutována na plénu parlamentu tři evropská témata.

6.10. Lotyšsko

Parlament Lotyšska (*Saeima*)

Lotyšský parlament se při projednávání evropských záležitostí zaměřuje především na kontrolu vlády, nikoliv projednávání jednotlivých dokumentů EU. V minulém roce byl proto

aktivně projednán pouze jeden dokument, jeden dokument byl projednán pasivně²². Kontrolou vlády v evropských záležitostech je pověřen výhradně výbor pro evropské záležitosti, který je největším výborem parlamentu. Výbor pro evropské záležitosti dává vládě mandát pro jednání v Radě, který je pro vládu závazný, a vykonává zpětnou kontrolu. Za tímto účelem pořádá častá veřejná slyšení a slyšení s experty. Druhou oblastí na kterou se výbor zaměřuje, je kontrola čerpání finančních prostředků z fondů EU, které diskutuje se zástupci vlády pravidelně každý měsíc.

6.11. Lucembursko

Parlament Lucemburska (*Chambre des Députés*)

V časovém období od října 2009 do října 2010 obdržel lucemburský parlament 550 dokumentů od evropských institucí. Z toho 198 dokumentů bylo vyhodnoceno jako důležité pro další přezkum a byly předány odpovídajícímu věcnému výboru k projednání. Zbytek 352 dokumentů projednáván nebyl. Plénum parlamentu vždy potvrzuje závěrečné usnesení k evropským dokumentům. Jedinou výjimkou jsou zvláštní, urgentní případy, např. když se jedná o dodržení oficiální osmi týdenní lhůty pro posouzení souladu návrhu legislativního aktu s principem subsidiarity a proporcionality. V takovém případě může rozhodnutí přijmout pouze vedení parlamentu, tzv. *konference předsedů*. Z evropských dokumentů na jejichž projednávání se lucemburský parlament zaměřuje jsou: závěry Evropské rady a primární právo EU ve výboru pro evropské záležitosti, pozice vlády před zasedáním Rady v odpovědných věcných výborech, stejně jako zprávy o implementaci.

6.12. Německo

Německý Spolkový sněm (*Bundestag*)

Německý Bundestag přijal v minulém roce 40 usnesení vztahujících se k dokumentům evropských institucí. Všechna finální usnesení jsou přijímána plénem, které o nich však často nevede rozpravu, pouze je podrobí hlasování. Pasivně projednávány dokumenty jsou buď takové, u kterých bylo navrženo vyřazení na administrativní úrovni a odsouhlaseno politickými skupinami anebo dokumenty, které byly pouze vzaty na vědomí po diskuzi ve výborech bez obsahového usnesení. Celkový počet těchto dokumentů byl v uplynulém roce 973.

Kromě návrhů legislativních aktů a dalších dokumentů evropských institucí jsou v německém Bundestagu projednávány pozice vlády před zasedáním Rady a závěry Rady, kterými se zabývá příslušný věcný výbor. Věcné výbory taktéž projednávají návrhy na nominace a kandidatury za Německo. Pokud se jedná o zasedání Evropské rady, jsou předběžné pozice i závěry diskutovány v plénu. Výbor pro záležitosti Evropské unie projednává primární právo EU, žaloby na stát pro špatnou implementaci a implementační zprávy. Parlament taktéž projednává pravidelné zprávy vlády zasílané parlamentu k společné zahraniční a bezpečnostní politice (SZBP) a společné bezpečnostní a obranné politice (SBOP) a zprávy o společné obchodní politice EU.

²² V případě aktivního projednání se jednalo o návrh směrnice EP a Rady o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem sezónního zaměstnání KOM (2010)379FIN, pasivně byl projednán roční pracovní program Evropské komise.

6.13. Rakousko

Parlament Rakouska (obě komory, Nationalrat i Bundesrat)

Rakouský parlament projednal v uplynulém roce 19 evropských dokumentů v Podvýboru pro Evropskou unii Národní rady a 18 dokumentů EU ve výboru pro Evropskou unii Spolkové rady. 52 evropských dokumentů bylo projednáno pasivně v Národní radě a 26 dokumentů ve Spolkové radě. Hlavní výbor pro Evropskou unii Národní rady projednává kromě návrhů legislativních aktů pozice vlády před zasedáním Rady, návrhy na nominace a kandidatury, primární právo EU a návrhy na jeho změnu, které jsou zároveň projednávány na rozdíl od jiných evropských záležitostí i na plénu.

6.14. Rumunsko

Rumunská Sněmovna zástupců (*Camera Deputaților*)

Teprve v dubnu 2011 byl nahrazen společný výbor pro evropské záležitosti obou komor parlamentu odpovídajícím výborem ve Sněmovně zástupců a byly formálně nastaveny mechanismy pro projednávání evropských dokumentů. Z tohoto důvodu nemůže být aktivita rumunské Sněmovny v projednávání evropských záležitostí v roce 2010 brána jako indikativní. V uplynulém roce byly aktivně projednány pouze dva evropské dokumenty. Stanovisko přijaté oběma komorami bylo zasláno Evropské komisi v rámci tzv. politického dialogu. Při výběru dokumentů k projednání vychází rumunská Sněmovna zástupců z pracovního programu Komise, ve kterém předem identifikuje dokumenty s dopadem na Rumunsko, nejčastěji návrhy legislativních aktů. Plénum parlamentu může být zapojeno do projednávání v případě hlasování o odůvodněném stanovisku pro porušení principu subsidiarity návrhem legislativního aktu EU, a to na návrh organizačního výboru parlamentu. Do doby vyhotovení této práce se tak ale ještě nestalo.

6.15. Řecko

Parlament Řecka (*Vouli ton Ellinon*)

Řecký parlament projednal v uplynulém roce aktivně 7 dokumentů EU, ke kterým přijal obsahové usnesení a jedno vyjádření v rámci konzultací k zelené knize. Dalších sedm zasedání kompetentního výboru projednalo dokumenty, ke kterým nebylo přijato usnesení. Do projednávání evropských záležitostí nebylo v uplynulém roce zapojeno plénum, byť formální možnost zařazení evropského dokumentu na jednání pléna existuje dle jednacího řádu parlamentu.

6.16. Španělsko

Parlament Španělska (obě parlamentní komory, *Cortes Generales*)

Evropské dokumenty jsou ve španělském parlamentu projednávány ve společném výboru pro evropské záležitosti španělských Generálních kortesů. Výbor přijal v uplynulém roce 22 usnesení k návrhům legislativních aktů. Ostatní doručené dokumenty, kterých bylo 995 byly vzaty na vědomí. Plénum může být zapojeno do projednávání na základě žádosti většiny členů parlamentu. V kompetenci společného výboru je projednávání následujících dokumentů: návrhy legislativních aktů EU, legislativní akty EU publikované v Úředním věstníku EU, konzultační dokumenty Evropské komise, program a závěry Rady, stejně jako

předběžná pozice vlády pro zasedání Rady, primární právo EU, žádosti států o status kandidátské země EU, hodnocení mechanismů vztahujících se k prostoru spravedlnosti, bezpečnosti a svobody, činnost agentury Europol a hodnocení činnosti evropské justiční sítě Eurojust, výroční zprávy Evropského účetního dvora aj. Zpráva ze zasedání Evropské rady je vždy prezentována a diskutována v plénu Kongresu zastupitelů (*Congreso de los Diputados*).

6.17. Švédsko

Parlament Švédska (*Riksdagen*)

V roce 2010 obdržel švédský parlament přibližně 1400 evropských dokumentů z evropských institucí a od švédské vlády, které byly předány k projednání některému z relevantních věcných výborů. K 18 dokumentům Evropské komise přijal švédský parlament 17 sdělení (*statement*). Taktéž přijal 3 sdělení, která vedla k přijetí odůvodněných stanovisek pro porušení principu subsidiarity. Dalších 68 návrhů legislativních aktů bylo podrobeno zkoumání z hlediska souladu s principem subsidiarity aniž by byl nalezen rozpor a přijato související usnesení. Věcné výbory, které projednávají evropské otázky v dialogu s vládou uspořádaly dohromady 44 zasedání s účastí vlády ke konkrétním otázkám. Tato jednání se konají na žádost relevantního výboru na jakémkoliv evropské téma a většinou nejsou monotematická, ale pokrývají širší spektrum témat. Vláda taktéž konzultuje s výborem pro evropské záležitosti svou pozici před každým zasedáním Rady a Evropské rady, ke které většinou parlament přijímá obsahové usnesení. Obsahová usnesení jsou přijímána i k informacím, které pravidelně vláda zasílá k evropským otázkám věcným výborům i výboru pro záležitosti EU. Všechna sdělení/usnesení jsou po přijetí výborem diskutována a finálně přijímána plénem. Obecně lze říci, že věcné výbory i výbor pro záležitosti EU mohou projednávat, a v praxi i projednávají, jakýkoliv dokument EU předložený vládou nebo přímo zaslaný institucemi EU.

7. Souhrnný přehled aktivit národních parlamentů v projednávání evropských záležitostí v roce 2010

PARLAMENT/ KOMORA	ČASOVÝ ÚSEK	PROJEDNANÉ sekundární DOKUMENTY EU v jakémkoli orgánu komory národního parlamentu			ÚLOHA PLÉNA u těchto dokumentů
		Dokumentů celkem	Aktivně projednané	Pasivně projednané	
Česká republika / <i>Poslanecká sněmovna</i>	6/2010- 6/2011	537	46	491	Může být zapojeno na návrh výboru pro evropské záležitosti nebo vlády
Česká republika / <i>Senát</i>	2010	709 (VEU)+76 (VZOB)	38 (VEU) + 4 (VZOB)	743	Ano, vždy
Velká Británie / <i>House of Commons</i> (Dolní sněmovna)	5/2010 – 7/2011	1385	729	656	Může být zapojeno na návrh evropského výboru
Velká Británie / <i>House of Lords</i> (Sněmovna lordů)	11/2009 - 10/2010	766	325	441	Formální role v otázkách Justice a Vnitra a také při vyslovení souhlasu k odůvodněným

PARLAMENT/ KOMORA	ČASOVÝ ÚSEK	PROJEDNANÉ sekundární DOKUMENTY EU v jakémkoli orgánu komory národního parlamentu			ÚLOHA PLÉNA u těchto dokumentů
		Dokumentů celkem	Aktivně projednané	Pasivně projednané	
					stanoviskům pro porušení principu subsidiarity
Belgie / <i>Chambre des Représentants</i> (Sněmovna reprezentantů)	2010	73	73 (nerozlišují mezi aktivním a pasivním projednáním)		Nepřímo
Bulharsko / <i>Narodno Sabrania</i>	2010	Nelze určit	34	Nelze určit	Ne
Estonsko / <i>Riigikogu</i>	2010	Není známo	32	Není známo	Ano, v případě porušení principu subsidiarity a proporcionality
Finsko / <i>Eduskunta</i>	2/2010 - 3/2011	400 (vládní spisy) + 3000 (elektronick y doručený dokument)	186 (vládní spisy) + 105 (elektronic ky doručený dokument)	214(vládní spisy) + 2895(elektronicky doručený dokument)	Může být zapojeno, ale nepřijímá rozhodnutí
Irsko / <i>Houses of Oireachtas</i> (obě komory)	2010	Nelze určit	441	Nelze určit	Ne
Itálie / <i>Camera dei Deputati</i>	2010	6165	32	6133	Někdy
Litva / <i>Seimas</i>	2010	588	48	540	Ano, v případě porušení principu subsidiarity či jiného důležitého rozhodnutí
Lotyšsko / <i>Saeima</i>	2010	Není známo	1	1	Ne
Lucembursko / <i>Chambre des Députés</i>	10/2009- 10/2010	550	198	352	Ano
Německo / <i>Bundestag</i>	2010	Není známo	40	973	Ano, vždy
Rakousko / <i>Bundesrat</i>	2010	Není známo	19	52	Ne
Rakousko / <i>Nationalrat</i>	2010	Není známo	18	26	Ne
Rumunsko / obě parlamentní komory	2010	Není známo	2	Není známo	Ano, v případě porušení principu subsidiarity
Řecko / <i>Vouli ton Ellinon</i>	2010	Není známo	7	Není známo	Dosud nikoliv, ale jednací řád to umožňuje
Španělsko / <i>Cortes Generales</i> (obě komory)	2010	1017	22	995	Ano, na žádost většiny členů parlamentu
Švédsko / <i>Riksdagen</i>	2010	1400	88	1312	Ano, vždy

Zdroje

- Informace postoupené v rámci ankety provedené mezi stálými zástupci národních parlamentů v Bruselu
- Eighth Annual Report on the Operation of the European Union (Scrutiny) Act 2002 (for the period from 1 January to 31 December 2010) , Houses of the Oireachtas, Joint Committee on European Scrutiny,
http://www.oireachtas.ie/viewdoc.asp?fn=/documents/Committees30thDail/J-EUScrutiny/Reports_2008/20110202Eighth.doc (11.7.2011)
- Annual Report 2010, House of Lords, European Union Committee, Ordered to be printed 14 December and published 20 December 2010, London,
<http://www.publications.parliament.uk/pa/ld201011/ldselect/ldeucom/70/7002.htm> (11.7.2011)
- Výroční zpráva Evropské komise za rok 2010 o vztazích s vnitrostátními parlamenty KOM (2011)345FIN (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0345:FIN:CS:PDF> ; k 11.7.2011)
- Dupláková, D., Urbanová, K.. Informační podklad pro zahraničněpolitické jednání: *Role Poslanecké sněmovny při kontrole a přijímání evropské legislativy po přijetí Lisabonské smlouvy*, informační podklad PI č. 3.115, červenec 2011, Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR.
- Evropská agenda v Senátu - rok 2010 a 7. funkční období (2008-2010), Oddělení pro Evropskou Unii, Kancelář Senátu Parlamentu ČR, 7.3.2011, Praha.
http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/webNahled?id_doc=59198&id_var=50178 (26. 8. 2011)
- Neuhold, C., 2011. Paper prepared for the UACES Conference: The Lisbon Treaty Evaluated: Impact and Consequences, *Late wake-up call or early warning?: Parliamentary participation and cooperation in light of the Lisbon Treaty*, Maastricht University.
<http://www.uaces.org/pdf/papers/1102/Neuhold.pdf> (11.7.2011)